

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 146/20
Luxemburg, 24 noiembrie 2020

Hotărârea în cauza C-510/19
Openbaar Ministerie și YU și ZV împotriva lui AZ

Procurorii Țărilor de Jos nu reprezintă o „autoritate judiciară de executare” în cadrul executării unui mandat european de arestare, dat fiind că aceștia pot fi supuși unor instrucțiuni individuale din partea ministrului justiției neerlandez

În luna septembrie a anului 2017, a fost emis un mandat european de arestare (denumit în continuare „MEA”) de către un judecător de instrucție belgian împotriva lui AZ, un resortisant belgian cărui i se reproșau fapte de fals în înscrisuri, uz de fals și înșelăciune. În luna decembrie a anului 2017, AZ a fost arestat în Țările de Jos și a fost predat autorităților belgiene în temeiul unei decizii a rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos). În luna ianuarie a anului 2018, judecătorul de instrucție aflat la originea MEA a emis un MEA suplimentar pentru alte fapte decât cele care au motivat predarea lui AZ, solicitând astfel autorităților neerlandeze competente să renunțe la aplicarea principiului specialității prevăzut de Decizia-cadru privind MEA¹. Astfel, potrivit acestui principiu, o persoană care a fost predată statului membru emitent în executarea unui MEA nu poate fi urmărită penal, condamnată sau privată de libertate de către autoritățile judiciare ale acestui stat membru pentru o altă infracțiune săvârșită înaintea predării sale decât cea care a motivat această predare, cu excepția situației în care autoritatea judiciară de executare și-a dat consimțământul². În luna februarie a anului 2018, officier van justitie (procuror) al arrondissementsparket Amsterdam (Parchetul din Amsterdam, Țările de Jos) și-a dat consimțământul pentru extinderea domeniului urmăririi penale în conformitate cu MEA suplimentar. În Belgia, AZ a fost, așadar, urmărit penal pentru faptele prevăzute în MEA inițial și suplimentar și condamnat la o pedeapsă cu închisoarea de trei ani.

În acest context, hof van beroep te Brussel (Curtea de Apel din Bruxelles, Belgia), sesizată cu un apel formulat de AZ împotriva condamnării sale penale, ridică problema dacă procurorul Parchetului din Amsterdam poate fi considerat drept „autoritate judiciară de executare” în sensul Deciziei-cadru privind MEA³, având, în consecință, competența de a da consimțământul prevăzut de această decizie-cadru.

Trebuie să se observe că, recent, Curtea s-a pronunțat deja în mai multe rânduri cu privire la noțiunea de „autoritate judiciară” în contextul Deciziei-cadru privind MEA, și, mai precis, cu privire la aspectul dacă procurorii statelor membre puteau fi considerați ca intrând sub incidența noțiunii menționate. Astfel, ea a putut constata că aceasta era situația Parchetelor lituanian, francez, suedez și belgian⁴, însă nu și a Parchetului german⁵. Deși toate aceste cauze priveau noțiunea de

¹ Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24).

² Articolul 27 alineatul (2), alineatul (3) litera (g) și alineatul (4) din Decizia-cadru privind MEA.

³ Noțiunea de „autoritate judiciară de executare” este definită la articolul 6 alineatul (2) din Decizia-cadru privind MEA.

⁴ A se vedea Hotărârea din 27 mai 2019, PF (Procurorul General al Lituaniei), [C-509/18](#) (a se vedea de asemenea [CP nr. 68/19](#)), Hotărârea din 12 decembrie 2019, Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg și Openbaar Ministerie (Procurorii din Lyon și din Tours), [C-566/19 PPU](#) și [C-626/19 PPU](#), Hotărârea din 12 decembrie 2019, Openbaar Ministerie (Parchetul suedez), [C-625/19 PPU](#), și, respectiv, Hotărârea din 12 decembrie 2019, Openbaar Ministerie (Procurorul Regelui din Bruxelles), [C-627/19 PPU](#) (a se vedea de asemenea [CP nr. 156/19](#)).

⁵ A se vedea Hotărârea din 27 mai 2019, OG și PI (Parchetele din Lübeck și din Zwickau), [C-508/18](#) și [C-82/19 PPU](#) (a se vedea de asemenea [CP nr. 68/19](#)).

„autoritate judiciară emitentă” a unui MEA⁶, iar nu cea de „autoritate judiciară de executare”, în prezenta hotărâre, pronunțată în Marea Cameră, Curtea apreciază că jurisprudența sa în materie poate fi transpusă.

Aprecierea Curții

În primul rând, Curtea afirmă că, asemenea noțiunii de „autoritate judiciară emitentă”, noțiunea de „autoritate judiciară de executare” este o noțiune autonomă a dreptului Uniunii și că aceasta nu se limitează să desemneze numai judecătorii sau instanțele. Astfel, noțiunea menționată include și autoritățile judiciare care participă la administrarea justiției penale a acestui stat membru și acționează în mod independent în exercitarea funcțiilor inerente executării unui MEA, în special în raport cu puterea executivă, și își exercită funcțiile în cadrul unei proceduri care respectă cerințele care decurg dintr-o protecție jurisdicțională efectivă.

Astfel, pentru a stabili conținutul noțiunii de „autoritate judiciară de executare”, Curtea reține aceleași criterii precum cele dezvoltate în jurisprudența sa referitoare la „autoritățile judiciare emitente”, ceea ce ea justifică prin faptul că statutul și natura acestor două autorități judiciare sunt aceleași, deși exercită funcții distincte. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea prezintă mai multe elemente. Ea subliniază că decizia referitoare la executarea unui MEA, precum și cea referitoare la emiterea sa trebuie să fie luate de o autoritate judiciară care îndeplinește cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective, printre care garanția independenței. În plus, Curtea consideră că, în aceeași măsură ca emiterea unui MEA, executarea unui MEA este de natură să aducă atingere libertății persoanei căutate, în măsura în care această executare va conduce la arestarea sa în vederea predării sale. Pe de altă parte, Curtea adaugă că, spre deosebire de procedura de emitere a unui MEA pentru care există o protecție pe două niveluri a drepturilor fundamentale, în stadiul executării MEA, intervenția autorității judiciare de executare constituie singurul nivel de protecție prevăzut de Decizia-cadru privind MEA care permite ca persoana căutată să beneficieze de toate garanțiile proprii adoptării deciziilor judiciare.

În al doilea rând, Curtea statuează că, independent de aspectul dacă autoritatea judiciară care își dă consimțământul în vederea înlăturării principiului specialității trebuie să fie aceeași precum cea care a executat MEA, acest consimțământ nu poate să fie dat de un procuror al unui stat membru care, deși participă la administrarea justiției, poate primi, în cadrul exercitării puterii sale decizionale, o instrucțiune individuală din partea puterii executive. Astfel, un asemenea procuror nu îndeplinește condițiile necesare pentru a fi calificat drept „autoritate judiciară de executare”. Or, în opinia Curții, pentru a da consimțământul și a renunța astfel la aplicarea principiului specialității, este necesară intervenția unei autorități care îndeplinește aceste condiții. Într-adevăr, decizia menționată este distinctă de cea privind executarea unui MEA și produce pentru persoana în cauză efecte distincte de cele ale acestei din urmă decizii. Curtea subliniază în special că, deși persoana a fost deja predată autorității judiciare emitente, în măsura în care consimțământul solicitat privește o altă infracțiune decât cea care a justificat predarea, se poate aduce atingere libertății acestei persoane, întrucât el poate conduce la o condamnare mai grea.

În speță, Curtea arată că, în temeiul dreptului neerlandez, deși decizia de executare a MEA revine, în definitiv, unei instanțe, în schimb, decizia de acordare a consimțământului este luată exclusiv de procuror. Or, întrucât acesta din urmă poate fi supus unor instrucțiuni individuale din partea ministrului justiției neerlandez, el nu reprezintă o „autoritate judiciară de executare”.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

⁶ Noțiunea de „autoritate judiciară emitentă” este definită la articolul 6 alineatul (1) din Decizia-cadru privind MEA.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536